

^[א] (נכדתה נח:), ^[ב] (נכדתיס לנח), ^[ג] (וימלא נח ושיצן), ^[ד] (יאל אובלות), ^[ה] (יאל הסיבה), ^[ו] (אל ורק), ^[ז] (יאל לפי ד"ה ס"ח), ^[ח] (נשמת עט: ד"ה קלף כתב דגלשון יין), ^[ט] (נכדתה יס:), ^[י] (יוס דלשון דספה,

תורה אור השלם

תורה אור השלם

- תורה צדק לנו משה מורשה קודלת יעקב: דברים ג:ד
- אין בארון רק שני לוחות האבנים אשר הניח שם משה ביום אשר ברת יי עם בני ישראל בצאתם מארץ מצרים:

- מליכס א ט ח אפריון עשה לו הפלך ולקחתם את ארון יי שלמנה מעצי הלבנון: עמודי עשה כסף ופידתו זרקב מרכבו ארגמן טובו רצוף אהבה מבנות ירושלים:

- שיר השירים ג ט-י וקחתם את ארון יי ותתנם אתו אל העגלון: ואת כלי תוקב אשר השבתם לו אשם תשימו בארון מצדו ושלחתם אתו וקלף: שמואל א ו ח ה לקח את ספר התורה הזה ושנתתם אתו מצד הון ברית יי אליהם: ואתן שם כף לעזר:

תורה אור

הנהגות הב"ח

- נמי עשין לספריהם:
- אם תלם חת עשה
- אכנע לכותל זה ואכנע לכותל זה כלי ותיבת ומחלה נמחק כ' טפחים: (ג) שם מרכבו ארגמן וגו' תוכו רצוף אהבה וארמו: (ד) שם מלך היה מונח ולא: (ה) נחלה ספרי תורות לא כתב דאין פנאי ללסס אחד לכמוז כולו האי הפסד: (ו) תוב' ד"ה אלנע וסי מקשה עיט עשר ב"ב היי היי:

ואם בל לחסוך חוסך מאי קאמר. מאי למימרא הכל מודים דלס כל אחד ואחד בפני עצמו טפי עדיף: **היי קאמר**. ומתחיל למלמעלה ולא ייחד חלק שהיי אס בל לחסוך חוסך וממלא זה ראש הכרך וגנאי הוא לו להיות דף זה משונה מחבירו על חס: **כדי לגול**. קס"ד מד שיעורא יידי ליה למחילמו וסופו: **לספריסן**.

לספרי מורה: לא ארכו יוסר על הקיפו. כריך לזמנא הכתב לפי עובי הקלפי לשגימור יסא חוט המקיף את עוביו כמדת ארכו: **שיעור ספר טורה כנמה**. ארכו מיבעיא להו: כגויל שהול עב והקיפו גדול כריך ששה טפחים וז היא מדה להיות נגמר בששה טפחים היקף כנמה צינווי: ולא **איסרמי** ליה. ארכו כהקיפו: **איסרמי ליה**. ארכו כהקיפו: **דילמא טורה לוא** לנו משה מורשה **כתב ארבע** מאות עפעמים אכל ארבע מאה ^(ס) ספרים אין פנאי ללסס אחד לכמוז: **ספס כנגד ספס**. שמי גפיס כנגד שמיס ואי יולא ונב בכך קריי כרס לגבי לחזור עליו מעורכי המלחמה ממקטס סוטה (דף מג:). **בלמה נס ששה טפחים**. כ"מ לטעמיה דלומר מוסקט סוטה (דף מג:). **בלמה נס ששה טפחים**. ר"מ לטעמיה דלומר (סוכה ה:). כל האמות היו צינומיות: **לארכו של ארון**. וז אלל וז: **אולנוס**. מופסות כך לשון השמשה (מדות פ"ג מ"א) אולל דכרס אמא אחת גבי יסוד המונח וף בלשון מקרא כי יוכלו לחיקים מהנה כספר יחזקאל (מב): **אל מהס טפה**. לעובי הכתלים שהיי מנחון ממד אמתי וחאי ארכו: **ס"ס**. שכנב משה כמו שנאמר ויכתוב משה את ס התורה וגו' (דברים לא): אין **נמיעוט אחר מיעוט**. ^(א) אך ורק שני מיעוטין הן: **"עכס ס"ס מונח**. ארכו לכמוז של ארון: **פירנסס ארון לארכו**. כלומר מלאת כל חללו לארכו ופירשת כריי מדמו: **ששה טפחים**. כמדת רחבו: **כדי שלא יסא ס"ס כו'**. כלומר לא היה כריך להיות רחבו כך כל אלל בשביל ס"ס המונח ארכו לרומב הארון שלא יסא נכנס ויולא בדוקא: **ר"י אומר**. מדת הארון בלמה של ה' טפחים הימא רבי יהודה לטעמיה דקאמר אמת כלס בלמה נת חמשה: **מונחוס לארכו** של ארון. מוטלות על רוחבן ולא על מודן: **אלנע לכותל זה**. שהטפה ארבע אלנעות ולמאן דגריס אלנע ומחלה באלנע קטנה קאמר שהטפה ד' בגודל וחמש באלנע ושס בקטנה: **עז עמודים עומדים**. צ' עמודי כסף כמין עמודי ספר תורה שוככים לארכו והלוחות צייהן שנאמר עמודיו עשה כסף: **מונה שס בלדו**. של ארון: **ועליו ס"ס מונה**. ולקמיה [ע"ב] פריך מעיקרא היכי הוה מונח:

ספר תורה אור השלם

^(א) נמי עשין לספריהם: ^(ב) אם תלם חת עשה ^(ג) אכנע לכותל זה ואכנע לכותל זה כלי ותיבת ומחלה נמחק כ' טפחים: ^(ד) שם מרכבו ארגמן וגו' תוכו רצוף אהבה וארמו: ^(ה) שם מלך היה מונח ולא: ^(ו) נחלה ספרי תורות לא כתב דאין פנאי ללסס אחד לכמוז כולו האי הפסד: ^(ז) תוב' ד"ה אלנע וסי מקשה עיט עשר ב"ב היי היי: ^(ח) עשר ב"ב היי היי: ^(ט) נכדתה יס: ^(י) יוס דלשון דספה,

ומחצה לכותל זה ואצבע ומחצה ^א אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרכבו ארגמן וגו' ^(א) וארגו ששיגרו בו פלשתים דורון לאלהי ישראל מונח מצדו שנאמר ^ב ואת כלי הזהב אשר השבותם לו אשם תשימו בארגו מצדו ושלחתם אותו והלך ועליו ס"ת מונח שנאמר ^ג לקוח את ספר התורה הזה ושמתם אותו מצד ארון ברית ה' מצד ^(ד) הוא מונח ולא בתוכו ומה אני מקיים **אין בארון רק לרבות שברי**

השותפין פרק ראשון בבא בתרא

שאם בא לחתוך חותך. מימא לרשב"א הא אמר לעיל בשמי כריכות מולקין ופ"ה כגון מורה בכרך אחד וניציאס בכרך א' משמש אלל מורה וניציאס בכרך א' וא"כ היכי אמר הכא דחוסך

ואם בא לחתוך חותך מאי קאמר הכי קאמר "שאם בא לחתוך חותך ורמינהי יתחלת ספר וסופו כדי לגול כדי לגול מאי אי כדי לגול עמוד קשיא הקף אי כדי לגול הקף קשי' עמוד א"ר נחמן בר יצחק לצדדין קתני רב אשי אמר יכי תניא ההיא בספר תורה כרתניא יכל הספרים נגללים מתחלתן לסופן וס"ת נגלל לאמצעיתו ועושה לו עמוד אילך ואילך א"ר אליעזר בר' צדוק כך היו כותבי ספרים שבירושלים עושין ^(א) ספריהם ת"ר אין עושין ספר תורה לא ארכו יותר על הקיפו ולא הקיפו יותר על ארכו שאלו את רבי שיעור ס"ת בכמה אמר להן ובגויל ששה יבקלף בכמה איני יודע רב הונא כתב שבעין ספרי דאורייתא ולא איתרמי ליה אלא חד רב אחא בר יעקב כתב חד אמשכיה דעוגלי ואיתרמי ליה ^(ב) יחבו ביה רבנן עיניהו ונח נפשיה אמרו ליה רבני לרב המנונא כתב רבי אמר ד' מאה ספרי תורה אמר להו דילמא יתורה צוה לנו משה כתב א"ל רבא לר' זירא נמט ר' ינאי ארבע מאה כרמי א"ל דילמא שתים כנגד שתים ואחת יוצא זנב מיתיבי ארון שעשה משה אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו באמה בת ששה טפחים ^(ג) והלוחות ארכן ששה ורחבן ששה ועביין שלשה מונחות כנגד ארכו של ארון כמה לוחות אוכלות בארון שנים עשר טפחים נשתתירו שם שלשה טפחים צא מהן טפח חציו לכותל זה וחציו לכותל זה נשתתירו שם שני טפחים שבהן ספר תורה מונח שנאמ' ^ד אין בארון רק שני לוחות האבנים אשר הניח שם משה [וגו'] מאי אין בארון רק מיעוט אחר מיעוט ^(ה) ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות ס"ת שמונח בארון פירנסת ארון לארכו צא ופרנס ארון לרחבו כמה לוחות אוכלות בארון ששה טפחים נשתתירו שם שלשה טפחים צא מהן טפח חציו לכותל זה וחציו לכותל זה נשתתירו שם שני טפחים שלא יהא ספר תורה נכנס ויוצא כשהוא דחוק דברי ר"מ ר' יהודה אומר באמה בת חמשה טפחים והלוחות ארכן ששה ורחבן ששה ועביין שלשה מונחות באורכו של ארון כמה לוחות אוכלות בארון שנים עשר טפחים נשתתיר שם חצי טפח אצבע לכותל זה ואצבע לכותל זה פירנסת ארון לארכו צא ופרנס ארון לרחבו כמה לוחות אוכלות בארון ששה טפחים נשתתיר שם חצי טפח אצבע ^(ז) אוגדות בארון ששה טפחים נשתתיר שם טפח ומחצה צא מהן חצי טפח אצבע ^(ח)

עומדין עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרכבו ארגמן וגו' ^(א) וארגו ששיגרו בו פלשתים דורון לאלהי ישראל מונח מצדו שנאמר ^ב ואת כלי הזהב אשר השבותם לו אשם תשימו בארגו מצדו ושלחתם אותו והלך ועליו ס"ת מונח שנאמר ^ג לקוח את ספר התורה הזה ושמתם אותו מצד ארון ברית ה' מצד ^(ד) הוא מונח ולא בתוכו ומה אני מקיים **אין בארון רק לרבות שברי**

יד.

עין משפט ונר מצוה

קבו א מיי פ"ו מהל' מ"ח הל' טו סמנ עשין סה [ש"ע ח"מ ס' ק"י ע"ה ב' כנצ"ס]:

קבו ב ג מיי פ"ט מהל' ס"ח הלכס ב סמנ עשין סה טו"ש י"ד ס' סמנ רעב ט"ף א:

קבח ד מיי ט' וסמנ סס טו"ש י"ד ס' רעב ט"ף א: סקיף ב:

קבט ה ו ז מיי פ"ט ס"ט

הלכס א וסמנ סס טו"ש י"ד ס' רעב ט"ף א

[וכנצ"ס אלפס הלכות ספר תורה דף טו]:

תורה אור

רבינו גרשום

דף גנוי מלמטה ומתחיל באחר מלמעלה שם הוא כאלו לחלוק שיכולין לחתוך ולחלק יפה בכשרי כריות: שמונה נביאים ח' ספרים של נביאים, ונישטה בראשו של ספר תורה חלק כשיעור לגול עמוד בתחלתו והאי תחלה חור חוט הספר לפי כי בסוף מתחילין לגלגל המגילה ומגלגל והחל עד ראש לפי שכל ספריהם נכתבין כעין מגילה ולא בקונטרסים (וחם) ודכי נמי מניח מן הקלף חלק ספר כל הכרך שהוא תחלת הספר כשיעור שיכול לגול את כל החיקף על אותו חלק כדי שיהא שמשש החיקף חור לכתיב הקדש: קשיא עמוד דלעיל קתני בראשו כדי לגול עמוד והכא קתני תחלת הספר וסופו כדי לגול עמוד. האי כדי לגול דבריתא נמי לצדדין קתני כדאמרן דתחלת כדי לגול עמוד ובסוף כדי לגול חיקף רב אשי אמר לעולם לא קתני לצדדין אלא תחלתו וסופו כדי לגול עמוד ובספר תורה מיירי דלאמצעיותו נגלל על ב' עמודים אבל שאר ספרים היו נגללין הכל על עמוד אחד ואמטו להכי צריך להניח כדי חיקף כדאמרן. ולא אורכו יותר הקיפושכשמשוכיבן אותו בחוט של משיחה לאורכו של דף ומקיפין מן אותו חוט חיקף הספר תורה שהוא שרוי במדה. בגויל ו' טפחים ארך הדף שכן למד מגויל. אבל מן קלף לא אמר לפיכך אמר איני יודע. ולא איתרמי ליה שיחא אורכו שוה להקיפו. ייחי ביה עיניהו קינאו (ארון) בו שכן כיון. תורה צוה לנו כהב דדומה עליו גזומא. ורמיניהו מקשה על מאי דאמר שיחא ס"ת הקיפו כאורכו. ארון שעשה משה היה דומה כמין תיבה שאין לה כיסוי שכספתה היה מכוסה. באמת בת ו' טפחים. ואמתים וחצי אורכו עולין ל"ט טפחים: וכמה לוחות אוגדות בארון כלומר כמה מחזיקות בארון י"ב טפחי' שהיו מונחין הלוחות זו בצד זו. ואין ורק תרי מיעוטי לרבות ספר תורה שמונח בארון באותו ב' טפח' שנשתתירו מאורך הארון והיה אורכו של ספר תורה כרוחבן של לוחות ו' טפחים נשתתירו ב' טפחים גנוי טפח לצד כותל זה וטפח לצד כותל זה שכל אותן ב' טפחים משיטין ידיוהן אחת מיכן ואחת מיכן ומגביהן ספר תורה ברייתו ומציצין אותו לחוץ כדי שלא יהא נכנס במחוץ.